№ 33
შაბათი, 12 თებერვალი, 1900 წ.

1877—1900

ივერია

№ 33
შაბათი, 12 თებერვალი, 1900 წ.

გაზეთის ღირს:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

რედაქცია:
ნიკოლოზის ქუჩა, № 21.
ტფილისი.
გაზეთის დასაბეჭდად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერილ-კითხვ. გამოიტ. საზოგადოების კანცელარიას
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

„ივერიის“ რედაქციისაგან

რედაქცია აცხადებს, რომ ამ 1900 წლის „ივერიის“ №№ 1-დგან 8-მდე და მე-13 სრულიად გაიყიდა და რედაქცია ახალს წლიურს ხელის მომწერლებს ვეღარ უგზავნის.

ქართული თეატრი

კვირას, 13 თებერვალს 1900 წ.

ბენეფისი
ქალბ. ტასო აბაშიძისა

ქართულის დრამბილიულის საზოგადოების არტისტებისაგან, ქალბ. მ. სოფარო-აბაშიძის მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება

I

ალიაქოთი კეთილშობილ ოჯახში

სამ მოქმედებიანი კომედია.

II

ცელქები

ვოდევილი **სიმონ ერგებით**

მონაწილეობას მიიღებს მთელი დასი

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია. დასაწყისი 8 საათზე.

რეჟისორნი **ვ. აბაშიძე** და **ძ. მესხი.**

ოთხშაბათს, 16 თებერვალს, დანიშნულია ბენეფისი ქალბ. ა. მ. კარგარელისა.

ქართველ ქალთა სამკერვალო

მიიღებს კაბებს შესაკერად.

იქნე მიიღებენ შეგიდლებს: **ფრაბებს მუქთად, ხოლო დანარჩენ თითო მანეთი უნდა ჯადასდოს.**

ფელეტონი

უცხოთა შორის

კიდევ ინგლის-ტრანსვალის ომის შესახებ,—ვისის წყალობით იქმნა რმი გამოწვეული.—ჩემმბერლენი.—რა თვალით უყურებენ ირლანდიელნი და ზოგიერთი ახალშენელნი ამ ომს,—როგორ იქცევიან ტყვეებს ბურები და ინგლისელები.

რაც ხანი გადის, სამხრეთი აფრიკა მით უფრო მეტ ყურადღებას იქცევს და იქ, ამ მივარდნილ კუთხეში, კაცთა შეუბრალებლობით გამოწვეული დრამა მით უფრო იზიდავს ყველას გონებას. მთელი განათლებული ქვეყანა გაფაციცებით ადევნებს თვალს ამ დრამის ყოველ მოქმედებას და გულის ფანცქალით მოელის უკანასკნელ ფარდის ჩამოშვებას. ბევრს, ძალიან ბევრს არ უნდა, რომ ამ დრამას შედეგად თავისუფლებისთვის მებრძოლთა დაღუპვა და განადგურება მოჰყვეს, იმ ერთი მუჭა ერის დაღუპვა, რომელიც არაფერს არ შეეშინდა და ძლიერს გოლიათს გაუმკლავდა.

ინგლისის ბევრი უთანასწორო ომი ახსოვს, მაგრამ არც ერთის ამ ომის დროს სუსტს და ჩაგრულ მხარეს იმდენი თანამგრძნობელი არ მოუპოვებია, რამდენიც ეხლა ტრანსვალმა მოიპოვა. ძველად შეხვდებით

მსურველთ შეუძლიანთ ჩაეწერნენ ჭრა-კერვის კურსებზედ.

საბჭოსა გამოცდილი ტანისამოსის მკერავი ქალი სამკერვალოსათვის.

სამკერვალო შეკვეთილ საქმეს პირიანად და დროზედ ასრულებს.

მიმართეთ: ბარონის ქუჩა, № 12.

ადეს ისეთ ერს, ინგლისელების გარდა, ისიც ერთის ნაწილისა, რომელიც არ თანაუგრძნობდეს ბურებს და არ იყოს იმათ გამარჯვებას მოწადინებული. მართალია, ეს თანაგრძნობა სხვა-და-სხვა მიზეზით არის გამოწვეული: ზოგს უხარიან მხოლოდ იმიტომ, რომ ინგლისი, ეს ძლიერი, ზღვაში გაბატონებული, ბევრისთვის კრიპაში მდგომი სახელმწიფო, მარცხდება, ზოგს კიდევ იმიტომ რომ, როგორც ეხლა აღმოჩნდა, ყოველთვის ძალა ალმართს არა ჰხნავს, ხშირად უძლურსაც შეუძლიან სიმართლისათვის თავის გატანა,—მაგრამ ის მაინც ნამდვილია, რომ მრავალნი თანაუგრძნობენ ბურებს.

აი, ამიტომ ბევრნი დაეფიქრა ომის ველიდგან მოსულმა უკანასკნელმა ამბებმა. ომის მოტრფიალე ინგლისელმა გაზეთებმა სიხარულით აუწყეს მთელ ქვეყანას, რომ ჩვენმა ჯარმა ფეხი შედგა ბურების მიწა-ადგილზედ, კიმბერლეი გაანთავისუფლა, ძლიერს რაზმს ბურებისას უკან დაედევნა და საცაა ამ ჯარს ხელთ იგდებს და იარაღს დაიყრევინებსო. ეხლა-კი წინ ვეღარავინ დგგვიდგა, სულ ცოტა ხანში ტრანსვალსა და ორანჟეის ჩვენს პროვინციებად ვიქცევთო. ასე გასინჯეთ, ინგლისელებს წმ. ელენეს კუნძულზედ შეუკეთებიათ და განუახლებიათ ის სახლი, სადაც ამ ერთის საუკუნის წინად ნაპოლეონი იყო დაპატიმრებული. ეზრადა აქვთ ომის გათავების შემდეგ კრიუგერიც ამ კუნძულზედ დაბანავონ.

მაგრამ, ეტყობა, ამდენის დამარცხების შემდეგაც-კი ინგლისელებს კარგად ვერ გაუცვნიათ ბურები, თუ იმათი დამონავება ეგრე ადვილ საქმედ მიაჩნიათ. ინგლისელებს მხოლოდ მაშინ შეუძლიანთ სთქვან ტრანსვალი და ორანჟე დავიპყრეთო, როდესაც ამ სახელმწიფოებს იმათი ჯარი კიდით-კიდემდე მოიავლის და ადარც ერთს ცოცხალ ბურს ადარ დასტოვებს. თვით ინგლისის გაზეთები არა ჩვეულებრივ ამბავს გადმოგვცემენ. ბრძოლის ველზედ გასვლა კარგა ხანია თურმე მამაკაცებთან ერთად დედაკაცებსაც განუზრახავთ. ამბობენ, რომ კრიუგერმა ძლივს შეიკავა დედაკაცები, ისე იყვნენ მოწადინებულნი ბრძოლასაო; მაინც იძულებული გახდა დაჰპირებოდა, იარაღის აღების ნებას მაშინ მოგცემთ, როდესაც ინგლისელნი ჩვენს მიწა-ადგილზე შემოვლენო. „თუ დამეთანხმები, მკითხველო, ასეთის მოწინააღმდეგის დამარცხება და დამორჩილება ადვილი არ არის.

* * *

„ყველა განათლებული კაცი, ევროპის კულტურის თაყვანის მცემელი და ხალხთა პროგრესის მოსურნე, გულის ტკივილით უყურებს ინგლისელების დღევანდელ საქციელს, იმ ინგლისელებისას, რომელნიც ასეთის კაცის თვალში დიდმეის და დღესაც უპირველესი ხალხია დედამიწაზედ კულტურით, მხნეობით, წესწყობილებით, თავისუფლებისა და კაცთ-მოყვარეობით. მაგრამ ამ შემთხვევაში მთელი ინგლისი არ არის გასამტყუნარი და ბრალი ყველა ინგლისელს არ უნდა დაედოს. თუ გავიხსენებთ, ვინ უდგას სათავეში დღეს მმართველ-გამგეობის საქმეს ინგლისში, ვინ სცდილობს ბრბოს შორის პატრიოტულ სიმღერის აყეფრას, ვინ გაეძახის, პატარა და უძლურმა ტრანსვალმა ჩვენი ინგლისელები დაჩაგრაო,—ადვილად მივხდებით, ვისთვის არის ხელ-საყრელი და სარფა ეს ომი და ვის მოუტანს იგი სარგებლობას: ინგლისს, როგორც ერს და სახელმწიფოს, თუ მხოლოდ იმ ერთ ჯაუფს ვეკბატონებისას, რომელნიც ყველგან და ყოველთვის თავისს აღძრულ მაღის დაკმაყოფილებას და ჯიბის გასქელებას დაეძებენ და რომელნიც ამისათვის არც სინდისს ღვრას, არც დაწოიკებას და არც ერის სახელის წახდენას არ დაგიდევენ“.

ასე სწერს ერთის რუსულის ჟურნალის ლონდონელი კორესპონდენტი, და მართალსაც სწერს: დიდად შემცდარი იქმნება ის მკითხველი, რომელიც ამ უსამართლო ომის ბრალს მთელს ინგლისს დასდებს და იფიქრებს, რომ ყველა ინგლისელი იყო და არის მოწადინებული ტრანსვალისა და ორანჟეს დაპყრობისაო. თვით ინგლისისავე პარლამენტში ბევრმა გაჰკიცხა მთავრობის საქციელი (ჯონ მორლეი, გარკორტი და სხვანი), თვით ინგლისურივე გაზეთი სწერს ამას: „ინგლისმა დაჰკარგა 8 ათასი კაცი (და კიდევ ბევრს დაჰკარგავს, რადგანაც ომი ჯერ არ გათავებულა), დაჰხარჯა რამდენიმე ასი მილიონი მანეთი, მხოლოდ იმიტომ, რომ ორი ათასი უიტლენდერი ტრანსვალის რესპუბლიკის მოქალაქეებად გაეხადა 1901 წელს-კი არა, როგორც კრიუგერს უნდოდა, არამედ 1899 წელს, როგორც ჩემბერლენმა და იმის დამბაზებმა ითქვნეს“. მაგრამ, აშკარაა, ნამდვილი მიზეზი ომისა არც ეს არის, რადგანაც 2 ათასის კაცისთვის სისხლს არავინ დაღვრის, და არც ის, რომ ტრანსვალის მთავრობა უცხო-ქვეყნელთ დიდს გადასახადს აწერს და ხმის უფლებას კი არ აძლევსო. „თვით ინგლისის იმპერიის 383,000,000 ხარჯის გადამხდელთა შორის,—სწერს იგივე კორესპონდენტი,—წარმომადგენლობის უფლება მხოლოდ $^3/_4$-სა აქვს. ყველგან იმპერიაში ხარჯს უმეტესად უცხო-ქვეყნელნი იხდიან, მაგრამ ამომრ.

შაბათს, 12 თებერვალს, 1900 წელს „ტფილისის სობრანიეში“ ტფილისის სამუსიკო საზოგადოებელში სწავლა დამთავრებული **ზაქ. პ. შალიაშვილი** უმღერეს მუსიკალურ სწავლის განსაგრძობად გაჰმართავს

კონცერტს.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქნი ე. ლ. სოკოლოვისა, ბ-ნნი ვ. რ. ვილშაუ, ნ. დ. კოვალენსკი, ი. ე. აგასოვისა, კ. ფ. ყიფიანი და

მომღერალთა გუნდი

ზაქ. პ. შალიაშვილის ლოტბარობით. მომღერალთა გუნდი შეასრულებს ქართულ და რუსულ სიმღერებს.

კონცერტის შემდეგ გაიმართება

ცეკვაობა.

მსურველთ ბილეთები შეუძლიანთ იყიდონ „ქ. შ. წ.-კ. გამავრცელებელ საზოგადოების“ კანცელარიაში, ი. პ. ფეოდოტოვის სამუსიკო მაღაზიაში (გოლოვ. პროს. ზუბალოვის სახლი, № 7), ხოლო კონცერტის დღეს სობრანიეში.

დასაწყისი სალამოს 8 საათზედ

გამგე ზაქ. პ. შალიაშვილი

(3—უ.—3)

ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების ა. ს. როინაშვილის ნაანდერძევის ფოტოგრაფიაში საჭიროა ხანდარი—ქალი, მსურველებთ ამ ადგილის მიღებისა შეუძლიანთ მიმართონ თსოვნით ხსენებულ საზოგადოების კანცელარიას არა უგვიანეს 15 თებერვლისა.

ტფილისის კერძო სამკურნალო

მკურნალის

მიხეილ ვედეანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებენ ყოველდღე კვირა დღეების გარდ

დილით:

ვ. ი. ჯიჯინაძე.—გბიდის სნეულებანი. 8—10 საათ.

ზ. ზ. მალალაშვილი—შინაგანი—9—10 საათ.

ნ. ტ. მულინი—ყურისა, უცლისა და ცხვირისა—$10^1/_2$—12 საათ.

ე. პ. გაუდელინი. 11—12 ს. ყოველ დღე, გარდა შაბათისა შინაგანი და ბავშვების ავად.

ა. ნ. შატილოვი—თვალისა 12—1 საათ.

ვ. ლ. მარკევიჩი—12—1 საათ. ლოსტაქრო. სამშაბ. 3—4.

ი. დ. ბეგთაბეგოვი—სიფილისისა, **კანისა** და **საშარდისა**—$1^1/_2$—2 საათ.

ვ. ა. ბედეანიშვილი—ნვრეკბასა და წამლობა ელექტრონით—1—2 საათ.

საღამოთი:

დ. ა. ბედეანიშვილი—შინაგანი და ბავშვებისა—5—6 საათ.

ი. ნ. თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი—5—6 საათ.

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(ეუკაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილამობით:

ბ. ა. ნავასარდიანი, 11—12 საათ. სადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) **ტ** საშარდეს ავადმყოფობანი.

ე. ვ. ჩიძოკვანი. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასიანცი—დილის 11—12 ს. ქალთა და ბავშვთა სენით ავადმყოფებს.

ი. ფ. პროტასევიჩი. 12—1 ს. ყურისა, ყელისა და ცხვირის ავადმყოფობისა.

ა. ჯ. ქარაპეტიანცი 1—$1^1/_2$ საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.

ა. ბ. ბურკო. $1^1/_2$—2 ს. შინაგანი ავადმყოფობის.

საღამოობით:

ა. ნ. შაპაკოვსკი. 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტროტერაპიისა) ვენერიულისა და კანის ავადმყოფობისა.

Ბ. Ა. ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘ. 7—7½, საათ.
Ვ. Მ. ᲛᲐᲮᲕᲘᲚᲐᲫᲔ—ქიმიო-მიკროსკოპიული გამოკვლევანი.
რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.
Მ. Ტ. ᲐᲠᲒᲘᲜᲘᲪᲐᲙᲘ—11—1 ს. გიუკეთებს სახლში მსურველთა „მასაჟს“, აუცრის ყვავილს ᲥᲐ გამართავს საექიმო გენერალტიკას ექიმების დანიშვნით.
დარეკეტრი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნივასარდიანი.
Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана.*
Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову. (—1—Წ).

ᲔᲥᲘᲛᲘ
Კ. Ი. ᲒᲠᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ
ᲛᲘᲙᲘᲚᲔᲑᲘ
ᲣᲔᲚᲘᲡᲐ, ᲪᲮᲘᲠᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲧᲣᲠᲘᲗ
ავადმყოფებს.
დილ. 9—11 ს., საღამოზე 5—7 ს.
მიხეილის ᲥᲣᲩᲐ, ნემენცების ეკკლესიის პირდაპირ. Михайловская, противъ кирки.
(100—31—97)

ᲐᲮᲐᲚᲘᲡ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

⁂ კვირა საღამოს, 13 თებერვალს, სიონის საკრებულო ტაძარში, მწუხრის შემდეგ, წაიკითხება დაუჯდომელი მის უსამღვდელოესობის ეპისკოპოსის ლეონიდის მიერ და ქადაგებას იტყვიან ქრისტიანურ სარწმუნოების შესახებ.

⁂ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲡ, 10 თებერვალს, სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულო ბანკის დარბაზში გორის მაზრის თავად-აზნაურთა ᲰᲭᲘᲜᲓᲐᲗ კერძო მოლაპარაკება ზოგიერთ საგნების განსახილველად, რომელიც უნდა წარედგინოს 20 თებერვლისათვის დანიშნულს გორის მაზრის თავად-აზნაურთა მორიგ საზოგადო კრებას. კრებაზედ ლაპარაკი ᲰᲭᲘᲜᲓᲐᲗ, სხვათა შორის, საშუალო სასწავლებელთა

ᲩᲔᲕᲚᲝᲑᲘᲡ უფლება კი არა აქვთ მინიჭებული. ამას გარდა ტრანსვაალში უიტლენდერები უფრო ნაკლებ გარდასახადს იხდიან, ვიდრე ინგლისის ახალშენებში,—ნატალსა, კაპშტატსა და სხვაგან. აშკარაა, აქ დაჩაგვრას, დაბრიყვებას ადგილი არა აქვს, აშკარაა აქ ბრალი არც გადასახადს მიუძღვის, არც უუფლებლობას და არც სხვა რამეს“. ყურადღება მიაქციეთ ამასაც: ტრანსვაალში კვირაობით მუშაობა აღკრძალულია, იქვე კიმბერლეიში-კი (ინგლისელებისაა ეს ქალაქი) მუშებისთვის არც კვირა და არც უქმეᲗ; ტრანსვაალში სამუშაო დღე თეთრებისა და შავებისათვის ადგილობრივ პარლამენტის მიერ 8 საათია გადაწყვეტილი, კიმბერლეიში-კი შავები დღეში 14 საათს მუშაობენ; კიმბერლეიში შავებისათვის სავალდებულო მუშაობაა შემოღებული: შავმა იქ ან უეჭველად უნდა იმუშავოს, ან კიმბერლეის თავი გაანებოს და სხვაგან წავიდეს, ტრანსვაალის მთავრობამ-კი ასეთივე წესის შემოღება იოჰანესბურგში აუკრძალა ინგლისელ კაპიტალისტებს და უიტლენდერებს. მკითხველი ამ ორიოდე მაგალითიდგან ადვილად მიᲰხვდება, ვინ არის მᲩაგვრელი და ვინ არა.

* * *

ევროპასა და თვით ინგლისში საიდუმლოს აღარ შეადგენს, რომ დღევანდელი ომი ერთის მუᲮᲐ კაპიტალისტების ინტერესებისთვის იქმᲜᲐ გამოწვეული, იმ კაპიტალისტებისა, რომელთა მებაირაღტრებადაც ახალშენთა აწინდელი მინისტრი ჩემბერლენი და ყველგან ცნობილი სესილ როდსია. ამ ვაᲫᲑᲐᲢᲝᲜᲔᲑᲘ კარგა ხანია დიდი საქმეები აქვთ სამხრეთ აფრიკაში: მათ დაარსეს რამდენიმე საᲐᲥᲪᲘᲝᲜᲔᲠᲝ საზოგადოება, შეუდგენენ მდიდარის ქვამადნების წარმოებას, ეᲗᲘᲓᲘᲗᲘᲐᲜ აუარებელ საქონელს ინგლისიდგან აფრიკაში და აფრიკიდგან ინგლისში და სხვ. ერთის სიტყვით, დღეს ამ ვაᲫᲑᲐᲢᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ხელშია მთელი სამხრეთ აფრიკა, გარდა ტრანსვაალისა ᲓᲐ ორანჟეს რესპუᲑᲚᲘკებისა; მხოლოდ აქ, ამ ორ რესპუᲑᲚᲘკაში, „გაუნათლებელი და ველური ᲑᲣᲠᲖᲘᲜᲔᲑᲘ“ ᲔᲚᲘᲛᲑᲘᲜᲔᲑᲘᲡᲔᲜ წინ, ნებას არ აძლევენენ ისეთისავე თარეშისა და ბატონობისას, როგორც კაპის ახალშენსა, ნატალსა და როდეზიაში. და აი ეს გარემოება არ აძლევდათ და არ აძლევთ მოსᲬᲔᲜᲔᲑᲐᲡ ამ კაპიტალისტებს. განიზრახეს ამიტომ ამ დამაბრკოლებელის მიზეზის თავიდგან აცილება და, ლამის ირის, ეს განზრახვა სისრულეშიაც მოიყვანონ.

თუ რამდენად დაინტერესებულია ამ საქმეში თვით ჩემბერლენი და

ᲜᲐ ᲬᲚᲔᲑისებურად, წელსაც გᲐᲮᲛᲐრთოს ტფილისისა, ქუთაისისა და სტავროპოლის გუბერნიებში ვაზის სოკოს ავადმყოფობის წინააღმდეგ საბრძოველ წამლების საᲬᲘᲜᲐᲝᲑᲔᲑᲘ.

⁂ 9 თებერვალს, ქალაქის გამგეობამ დაადგინა დაქირავებულ იქმᲜᲐს კიდევ 8 ოთახი ტერ-ოსიფიანᲪᲘᲘ სახლში, მუᲮრანის ქუᲩᲐზედ, ქალაქის სამკურნალოს შენობის გასაფართოვებლად.

⁂ გუშინ, 10 თებერვალს, სამთო ინჟენერმა ბ-ნმა ვეᲗერმა საგეოგრაფო საზოგადოების კრებაზედ მოხსენება წაიკითხა ახალᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ მაზრაში მიწის ძვრის შესახებ. ამ მოხსენებას დაᲬᲕრილებით ხვალ გავაცნობთ მკითხველებს; დღეს უადგილობის გამო ვერ ვთავაᲡᲔᲑᲗ.

⁂ მართლ-მადიდებელ ქრისტიანობის აღმადგენელ საზოგადოების საᲑᲭოს დადგენილების თანახმად, თიანეთის ერთ-კლასიანი სკოლა გარდაკეთებულ იქმᲜᲐ ორ კლასიანად, როდესაც ახალი შენობა დამთავრდება; რაც შეეხება ადგილობრივ საქალებო სასწავლებელს, ის უკვე გარდაეცა ᲥᲐრთლ-კახეთის ეპარქიის სამოსწავლო საᲑᲭოს.

⁂ წიმამძღვარიანთ-კᲐრის სასოფლო-სამეურნეო სკოლის მმართველად, როგორც გავიგეთ, დაუნიშნავთ ამ სკოლისავე აღზრდილი და ნიკიტის საიმპერატორო სამეურნეო სასწავლებელში სწავლა-დამთავრებული ბ-ნი ს. თ. დუᲗᲨᲐძე, ივ. მაღალაშვილის ნაცვლად, რომელიც ტფილისის სათავად-აზნაურო სკოლაში გადასულა მასწავლებლად.

⁂ მიწად-მოᲛᲭᲛᲔდᲔᲑისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტრომ კავკასიის საიმპერატორო სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოებას გამოუᲗᲨავნა დაწვრილებითი ცნობები წვრილ მიწის მეᲛᲨᲐთა უმრავლესობისათვის ხელმისაწვდენ იაფ კრედიტის დაარ-

სებისა ᲓᲐ მოწყობის შესახებ, როგორც მაგალითად: შემნახველ-გამსესხებელი კასᲡᲔᲑისა, საურთიერთო ნდობის ამხანაგობებისა და საკრედიტო ამხანაგობათა იმ წეს-რიგით, როგორც ეს რუსეთშია მოწყობილ-გავრცელებული. ამასთანავე სამინისტრო ავალებს სამეურნეო საზოგადოებას ხელი შეუწყოს ამ ცნობებისა და გამოგზავნილ ამხანაგობათა წესდებების შესადგენ სახელმძღვანელო წესᲬᲘᲡ ნიმᲬᲘᲡ გავრცელებისა და ამხანაგობათა შედგენა-მოწყობის საქმეს. თუ რამდენად დიდი მნიშვნელობა ექმნება ჩვენს ერის მᲨრომელ უმრავლესობისათვის ასეთ წვრილმან საკრედიტო დაწესებულებათა, ამას ბევრი ახსნა-განმარტება არ დასᲭირდება, თუ წარმოვიდგენთ დღევანდელს სოფლის მიწის მეᲛᲨᲔ ხალხს, რომლის ტანᲯვა-ᲭᲝᲜᲔწყვეტით მოპოᲛᲭᲔᲑᲘᲚᲘ ნამეᲨᲔᲕᲐრი გაᲭირვებულ მდგომარეობაში მყოფ მეᲛᲨᲘსათვის საᲭირო ორიოდე გროშად უვარდება სოფლის გაᲛᲮვრელ-შემᲭᲛᲔᲚ ᲩᲐრᲩᲐᲪᲐᲪᲔᲑᲘᲡ ხელში.

⁂ ქუთაისის ქალაქის საᲑᲭოში ლაპარაკი აღუძრავთ იმის შესახებ, რომ ქალაქის ხარᲯით გამართულ იქმᲜᲐს ღარიᲑთა ღამის თავᲨᲔსაფარი.

⁂ პროფესორი ი. ვ. მუᲨკეტოვი კავკასიის უკანასკნელ მიწის ძვრის გამოკვლევის შემდეგ გაემგზავრება საზღვარ გარეთ საერთაშორისო სეგეოლოგიურ კონგრესზედ დასᲡწრᲔᲑლად, სადაც წაიკითხავს მოხსენებას თვისის გამოკვლევის შესახებ.

⁂ როგორც „ტფილ. ფურც.“ გაუგონია, გზათა სამინისტროს განკარგულებით ამიერ-კავკასიის რკინის გზებზედ ამა წლის 1 მარტიდგან შᲔᲡᲬᲡᲬᲔდᲔᲑა რკინის გზის საᲐᲑონემენტო ბილეთების გაყიდვა. აქამდის შეᲫᲔᲜᲘᲚᲘ ასეთს ბილეთებს ექმᲜᲔᲑა ძალა მხოლოდ ამ წლის 1 აპრილამდე.

⁂ თიონეთში ამას წინად ერთი უბედურება მოხდა. ძალმა ᲩᲐᲭᲘᲜᲐ გლეხი ᲑᲔრნᲔᲨვილი, რომელმაც არაფითარი უურადღება არ მიაქცია, ვიდრე ავადმყოფობამ არ დასძალა. შემდეგ თუმცა მკურნალებისაგან საშუალება იქმᲜᲐ ᲰᲜᲐრებული, მაგრამ ავადმყოფი მაინც ვერ გადაარჩინეს. საწყალი საᲨᲘᲜᲔლს ტანᲯვა-წვალებაში გარდაეცალა.

⁂ როგორც „კავკასი“ იუწყება საერო განათლების მინისტრის განკარგულებით ტფილისის დედათა მეᲥ გიმნაზიის გამგეობას სესხად მიეცემა 150 ათასი მანეთი გიმნაზიის შენობის ასაგებად.

⁂ სამშაბათს, 15 თებერვალს, საღამოს 8 საათზედ, ტფილისის გუᲑᲔრნატორის თანამდებობის აღმასრულებელის სახლში მოხდება ახალქალაქის მაზრის მᲨრომᲔᲚᲘᲡᲐგან დაზარალებულთა ტფილისის უმთავრეს კომიტეტის მეᲝᲥᲣᲜᲔ მორიგი კრება.

⁂ როგორც „Сѣвер. Кур.“-ს შეუტყვია, „კავკასის“ რედაქტორად ნამყოფს ბ-ნს ვ. ლ. ველიჩკოსა და ნ. ი. ნიკოლაძეს განუᲗრახავთ ტფილისში ახალის გაზეთის გამოცემა.

⁂ ს. მეᲪᲮᲘა, (გორის მაზრა). წარსულის წლის 8 ნოემᲑᲔრს, მთავარ ანგელოზობა დღეს, ს. ბანაᲐᲑᲘᲜᲗ კარში, რომელიც მეᲪᲮᲘის სამამასახლისოს შეადგენს, შემდეგი ამბავი მოხდა. ერთმა მეᲪᲮᲘᲜᲔ მᲪᲮოვრებელმა აᲮნაურმა სრულიად უმიზეზოდ დასᲭრა მძიმედ ქვემო გომში მᲪᲮოვრები გლეხი ალექსანდრე მამულაშვილი. ამ საქმის შესახებ არაᲕითარი ცნობა არ წასულა Ჯეროვან მთავრობასთან. ეᲮლა ეს გლეხი იმ Ჭრილობის გამო სისᲮლისაგან დაიცალა და უკანასკნელს დღეᲨია. მკურნალებმაც იმედი გადაწყვიტეს ამისი მორჩენისა.

საᲭᲘროა Ჯეროვანი და ᲩᲥარი გამოძიება დაინიᲨოს, ვისგანაც Ჯერ

ᲩᲐᲛᲑᲠᲔᲚᲜᲘ—10 აქᲪᲘᲘსა.

ორიგე საზოგადოება ომის გამოცხადებას დიდის სიხარულით მიᲰგებᲗᲐ. არც საკვირველია: თოფᲗ-ზარᲑᲐზᲜᲘთ და ტყვია-წამლით დატვირთულ გემს გემზედ ᲰᲭᲘᲜᲓᲘᲜᲓᲐᲜ სამხრეთ აფრიკაში და დიდ ფულს იღებᲓᲐᲜ ᲑᲣᲠᲔᲑისაგან. როგორც ეᲮლა გამოირკვა, ᲑᲣᲠᲔᲑს წინადაც და ომის დაწყების შემდეგაც ტყვია-წამალი და თოფები უმთავრესად ამ საᲖᲝᲖᲐᲓᲝ-ᲒᲝᲑᲘᲗᲐᲒᲐᲜ შეუძენიათ. ამის შემდეგ მკითხველი ადვილად მიᲰხვდება, რა ალაპარაკებდა ჩემᲑᲔრᲚᲔᲚᲘ და რა სარᲩᲔლი ედვა იმის მიერ პარლამენტში წარმოთქმულ პატრიოტულ სიტყვებს.

საᲖᲔᲜᲐრ-გარეთელ საᲝᲑუნᲯო ეურნალ გაზეთეᲑᲨი მრავალი კარიკატურაა დახატული ზოგიერთი ინგლისელების ასეთის პატრიოტულის ყოფა-ᲥᲪᲘᲡ შესახებ. აი, სხვათა შორის, ერთი ასეთი კარიკატურა. დახატულია ბრძოლა. ცალ მხარეს ინგლისელთა ერთი ზარᲑᲐზᲜᲘ სდგას. ᲑᲣᲠᲔᲑის მიერ მარᲯვედ გამოსარჩლილი ყუმბარა ამ ზარᲑᲐზᲜᲘსა ᲰᲮვდება და ლუᲯმა-ლუᲯმად აქᲪᲘს. „დაᲡწყვლა ღმერთმა! რა საოცარი ძალა აქვს ამ ᲑᲣᲠᲔᲑის ყუმᲑᲐრᲔᲑს“, წამოიძახა ერთმა აფიᲪერმა და თან

ᲡᲐმალავიდგან თავი ამოᲰᲭᲝ.—შესანიშნავი რამ არის!—ამაᲖᲔ და კმაფლად მიეკმარ მეორე აფიᲪერმა,—შენ წარმოიდგინე, ეგ ყუმᲑᲐრᲔᲑი მამი ჩემის ᲥᲐრᲗᲐნაშია დამᲖᲐდებულ!..

ამ რიგად იმ დროს, როდესაც შვილები სისᲮლსა ᲰᲪᲘრიან, მამები თოფწამალსა და ყუმᲑᲐრᲔᲑს უმᲖᲐდებენ ᲑᲣᲠᲔᲑს. მამულის სიყვარულიც ასეთი უნდა!

* * *

თუ თვით ინგლისელები ასე იქᲪᲔᲕიან, რაღათ უნდა გავიკვირვᲗთ ირლანდიელების, ამ ინგლიზის დაᲥᲘნებელ მᲪᲮᲔᲑის, ყოფა-ᲥᲪᲔᲕა აწინდელ ომის დროს. ომმა დიდი მოძრაობა გამოიწვია ირლანდიაში. მᲪᲮოვრᲔᲑი სრულიადაც არა ᲰᲛალავენ და გულითა და სულით თანაუგრძნობენ ᲑᲣᲠᲔᲑს. ზოგიერთ ქალაქის თვით-მმართველობებმა გადასწყვიტეს კრიუგერი და ეუᲑერი საპატიო მოქალაქეებად აარჩიონ. ინგლისის საწინააღმდეგო დემონსტრაციებს ხომ დასასრული არა აქვს ირლანდიაში. ძალიან Ხშირად საᲛე ამ დემონსტრაციების დროს პოლიციამდისაც-კი მივა ხოლმე. მთავრობამ ამას წინად სამსახურიდგან გადაᲐყენა ის მომრიგებელი მოსამართლენი (ირლანდიელნი), რომელთაც მიტინგების დროს ᲑᲣᲠᲔᲑს თა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

არის, რადგანაც სულ რამდენიმე დღეა და თუ იცოცხლეს მამულიშვილი და თუ მიწას მიბარეს, მერმე სიმართლის აღდგენა უფრო გძნელდება.

*** ფოთი. ამ ჟამად ფოთის ნავთსადგურში საზღვარგარეთ შავი ქვის გასატანად მოსული 10 უცხო ქვეყნის გემი სდგას. როგორც ისმის, ამ მოკლე ხანში 30 გემს კიდევ მოელიან შავი ქვის მწარმოებელნი შავის-ქვით დასატვირთავად.

ფოთიდან 33 ვერსის მანძილზედ ცეცხლისაგან ძლიერ დაშავდა რკინის გზის მეირე. დაშავებული მატარებლით რკინის გზის სამკურნალოში გაგზავნეს.

*** როტმისტრი ბ-ნი ოხიდინსკი, რომელიც ბაქოს პოლიციმეისტრად იქმნა დანიშნული, ამ დღეებში წავიდა ტფილისადგან.

*** ოზურგეთი. აქაურ სტენის მოყვარეთ გასულის წლის მიწურულში წარმოადგინეს „ხანუმა“, 4 მოქ. კომ. ცეკვრელისა, და „ადგოკატი ლელაძე“, 2 მოქ. კომ. მაჩაბლისა. 2 თებერვალს წარმოდგენილ იქმნა „ესხანდელი სიყვარული“, 4 მოქმ.კომ., „ტოლ-ქმრობის წინააღმდეგ“, კომ. 1 მოქ. და „დატრიალდა ჯარა“, კომ. 1 მოქ.

*** ტფილისში ამ 1900 წლის 1—8 თებერვლამდე გადამდებ ავადმყოფობით ყოფილა ავად სულ 18 კაცი; ამათ შორის ყვავილით—1 კაცი, წითელთით—1, ყელ-პირვებით—11, წითელის ქარით—2, სოფლეთით—1 და სხვანი. ყელ პირვებით გარდაცვლილა 1 კაცი.

—

ᲨᲔᲪᲓᲝᲛᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲠᲔᲑᲐ. „ივერიის“ №29-ში ფოთის პროგიმნაზიის შეწირულებათა სიაში შეცდომით იყო მოხსენებული საბატარაშვილმა 500 მანეთი შეწიროო. უნდა იყოს გიორგი ალ. საბატარაშვილმა.

თეატრის მატიანე

„ედმონდ კინი“—დრამა 5 მოქმედებად დიუმა-შვილისა.

ეს პიესა ქართულმა დრამატიულმა დასმა ხუთშაბათს, 10 თებერვალს, წარმოადგინა ბ-ნ ალექსი-მესხიშვილის საბენეფისოდ. საყვარელ არტისტის ბენეფისმა აუარებელი საზოგადოება მიიზიდა თეატრში, დარბაზი ისე იყო გაჭედილი, რომ კაცს ძლივს შეეძლო გავლა. ბევრი უბილეთობისა გამო უკანაკაკი დაბრუნდა.

მთავარ როლს—ედმონდ-კინს ბ-ნი მესხიშვილი ასრულებდა და სიამოვნებით უნდა ავღნიშნოთ, რომ ნიჭიერი არტისტი შეუფარებელი იყო; მან პირველ მოქმედებიდგან უკანასკნელამდე საუცხოოდ ჩაატარა კინის როლი. ბ-ნმა მესხიშვილმა ისე ნათლად და ხელოვნურად დაგვიხატა არტისტი კინი, გადმოგვიშალა იმისი მოსიყვარულე გული და დაგვანახვა იმის პირდაპირი და წრფელი ხასიათი, რომ მაყურებელს ნება-უნებურად ავიწყდებოდა თეატრი და თვალ წინ ნამდვილი ცხოვრება ედგა. ქუთაისიდგან მოწვეული ქ-ნი ჩხეიძე ამ საღამოთი გრაფინია ელენე კეფელდის როლს ასრულებდა, ქ-ნი ჩხეიძე ეს სამოქმედო წელიწადია ქუთაისის სცენაზედ მმოღვაწეობს. ჩვენ იგი ამ სამის წლის წინად გვინახავს ტფილისში. სამწუხაროდ,გრაფინია კეფელდის როლი იმდენად მნიშვნელოვანი არ არის, რომ ამ ქალის ოსტატობა ეტალის ქალის დაფასება შეიძლებოდეს და იმის გაგება, თუ რამდენად წარმატება დაეტყო არტისტსამ უკანასკნელ სამი-ოთხი წლის განმავლობაში. ყოველს შემთხვევაში ქ-ნმა ჩხეიძემ გრაფინის როლი გვარიანად შეასრულა. მსახიობ ქალს ამ უმნიშვნელო როლშიაც ეტყობოდა, რომ შესამჩნევად დახელოვნებულა: თავი საუცხოოდ უჭირავს სცენაზედ, მკაფიოდ და გარკვეულად ლაპარაკობს და მიხვრა-მოხვრაც კარგი აქვს.

ახალგაზდა მსახიობი ქალი საზოგადოებამ მრავალჯერ გამოიწვია და ხანგრძლივის ტაშის ცემით დაჯილდოვა.

ბ-ნი შათირიშვილი არ მოგვეწონა ამ საღამოს პრინც უელსის როლში. შათირიშვილი არა ჰგვანდა (უფრო გარეგნობით) პრინცს, ისიც ინგლისის ტახტის მემკვიდრე პრინცს, მართალია ქარაფშუტას, მაგრამ მაინც „ჯენტელმენს“, ინგლისის ინ უმაღლესის საზოგადოების წევრს, რომელიც ეგრე ცნობილია გულ-ზვიადობით, მიუკარებლობითა და მიუდგომლობით.

კარგად შესარულა სოლომონ სუფლიორის როლი ბ-ნმა გედევანოვმა, არა უშავდათ-რა აგრეთვე ქ-ნთ გარელისა და კარგარელს, პირველს პისპოლის, ხოლო მეორეს—მისს ანნა დემსის როლში, და ნენგიერიძისას. გრაფ კეფელდის როლი ბ-ნ ყიფიანის ავადმყოფობის გამო ამ საღამოს ბ-ნმა სვიმონიძემ შეასრულა. სუსტები იყვნენ ჭელიძე და იმერიძე.

დასასრულ არ შეგვიძლიან არ აღვნიშნოთ ის უწესობა და არეულ-დარეულობა, რომელიც ჩვენს თეატრში სუფევს ხოლმე, როდესაც წარმოდგენას ბევრი საზოგადოება ესწრება. არა ერთხელ გვისაყვედურია კომიტეტისათვის, მაგრამ, როგორც ეტყობა, კომიტეტს არ ძალუძს ყველა ამ უწესოების თავიდგან აცილება.

შემდეგი წარმოდგენა კვირას, 13 თებერვალს, იქმნება. დანიშნულია ახალგაზდა არტისტი ქალის ან. აბაშიძის საბენეფისოდ „ალიაქოთი კეთილშობილ ოჯახში“ და ვოდევილი „ცელქები“.

მოკეთე

უცხოეთი

ᲩᲘᲜᲔᲗᲘ. ამ რამდენისამე წლის წინად ჩინეთში ორი ნეტარი მისიონერი მოჰკვლეს. ეს თითზე დაითვლა გერმანიის მთავრობამ და კიაო-ჩაუში თავისი ჯარები ჩაუყენა. მაგრამ, როგორცა სჩანს, ამ ადგილის დაკერამ არა თუ არაფერი არ შესძინა ქრისტიან მისიონერებს ჩინეთში, არამედ წინანდელზე მეტი მძაფრყარეობაც კაბიალწყალ მთდამი. ამ აზრისა არის ეპისკოპოსი ანგერი, რომელის სიტყვით გერმანიის მიერ კიაო ჩაუს დაკერამდის თანდარნუნა შედარ ქრისტიანეს გერმანიას, ეხლა კი ნეტარებზე ათასჯერ საშინელ ხმებს ავრცელებენ და ხალხს აღელვებენ მათ წინააღმდეგ. წინად ხალხის მეღელვარებას ადგილობრივი ხასიათა ჭქონდა და ადვილად წესარდებოდნენ, ეხლა-კი ეველაფერი შეიცვალა. კიაო-ჩაუს დაკერის შემდეგ კაზეოებში ხმა გავრცელდა, რომ ევროპიელებს ჩინეთის კანონიელება უნდათო და, რაც თქმა უნდა, ამ ხმებმა დიდათ კაბრაზა ხალხი. შანტუნგის გუბერნატორს უოქვამს ანგერისათვის: „შენ მოაუწოდე ნეტარებს, მასიონერები და ქრისტიანები რომ არ უოფდადეუნენ შანტუნში, კიაო-ჩაუ, ბორტ-არტური და სხვა ქალაქები სხვებს არ ჩაუკრდებოდათ ხელში. შენ ხარ ე�აღლოფერში დამნიშაეეო!“ ასეთა აზრი თანდათან ფეხს იკიდებს ხალხშია, ამბობს ხსენებული ეპისკოპოსი,—და ქრისტიანების წინააღმდეგ აღელვებსო, რის გამო ზშირად ხდება უწესობა ჩინეთში და ქრისტიანებს ადარ ინდობენო.

დამეგვარდა

ჩემი სუეეეთეოსი მეგობარი რომ დამაბრ ქალად გადაიქცეს—ტოლად შეგრთავდი და სიმდაბლად ბედნიერი გეგონებოდი.

ს. ყ—ნი

***

ნუმცა დამმარხეენ მე დასნი კეტდაკეტდათანი, თუ ოგანი მოკვენ ჩემდა განსასვენებლად არა ტნობიერებათ და სათანონეთი, არამედ ლაღეთა ანუ მოლაღეთი.

ლასურიძე

ᲒᲐᲛᲝᲬᲚᲐᲓᲔᲑᲘ ᲪᲜᲝᲑᲐ

ოთახის მეტნარენი განსაკუთრებით თბილის წყალთა უნდა მოიწყუს. ჭოლდადის ერთი ეურნალი სწერს, რომ ეურნეობა, რომელიც არასადეს არ დამ-

ნაგრძნობა გამოუცხადეს, და ახალის მოსამართლეების არჩევნები დანიშნა (მოსამართლეებს ინგლისში თვით ხალხი ირჩევს); მაგრამ ირლანდიელებმა მთავრობის გამოსაჯავრებლად ისევე დათხოვნილი მოსამართლენი აარჩიეს.

აი, რას მოგვითხრობს გაზეთი „Irish People“. ამას წინად გემზედ უნდა დაესხთ და სამხრეთ აფრიკაში გაეგზავნთ 350 ირლანდიელი ჯარის-კაცი. ნავთ-სადგურამდე ირლანდიელნი საკმაოდ ვაგონებით მიიყვანეს. „ვაგონებში ჯარის-კაცნი განუწყვეტლივ ერთსა და იმავეს გაიძახოდნენ: „გაუმარჯოს კრიუგერს! ვაშა ბურებს“. ზოგს ხმაც-კი წაუვიდა ბევრის ყვირილისაგან. ადვილად მიეხვდებით, რა გუნებაზედ იქნებოდნენ ამ დროს ინგლისელი ოფიცრები. ბოლოს, მატარებელი ნავთსადგურთან მივიდა. ჯარის-კაცებს უბრძანეს ხიდით გემზედ გადასვლა. მაგრამ ამ ხიდზედ ირლანდიელების გადაყვანა უფრო გძნელდა, ვიდრე ბულლერის ჯარის ტუგელზედ გადაყვანა: არც ერთმა ირლანდიელმა ფეხი არ შედგა ხიდზედ; ხოლო როდესაც ხიშტებით ცემა დაუწყეს, ჯარის-კაცებმა თოფები წყალში გადაყარეს და დაიძახეს: „ჩვენ არ ვიბრძოლებთ მოხუცის კრიუგერის წინააღმდეგ“-ოო საკმე იქმედ

მივიდა, რომ რამდენიმე ჯარის-კაცი ხელში აიყვანეს და ისე გადასვეს გემზედ! როდესაც გემი დაიძრა, ჯარის-კაცებმა სამჯერ გადასძახეს ნავთ-სადგურს: „გაუმარჯოს კრიუგერს! გაუმარჯოს მამაც ბურებს“.

უკმაყოფილონი ინგლისით მარტო ირლანდიელნი არ არიან. აი რასა სწერს ავსტრალიის ერთი გავლენიანი გაზეთი „Sydney Bullettin“-ი: „კონსტიტუცია ავსტრალიის ახალ შენს ვალად არა სდებს დახმარება ალმოუჩინოს იმპერიას, რომელსაც ვერ გაუმაგრებია თავისი, არც მაგრე პატიოსნებით შეძენილი, დიდი ქონება და რომელიც სხვისასაც ეპატრონება. ჩვენ ვალდებული არა ვართ ინგლისელებს მივეხმაროთ ბურების ბაძარცვაში“. „ისტორია, განაგრძობს იგივე გაზეთი,—რომელ მაც ასეთის სიამაყით აღნიშნა თავისს მატიანეს ფუროცლებზედ პატარა შეეიცარიის ბრძოლა დიდ და ძლიერ ჰაბსბურგის იმპერიასთან, გაჰკიცხავს ბრიტანეის იმპერიასაც მამაც ბურების რესპუბლიკთა ბაძარცვისა და განადგურებისათვის“.

***

ამ ფელეტონის დასასრულ არ შეგვიძლიან არ აღვნიშნოთ ერთი მოვლენაც, რომელიც ერთხელ კიდევ ამტკიცებს ბურების სიპატიოსნეს და კაცო-მოყვარეობას. ლონდონიდგან მოსული დეპეშებში არა ერთხელ წაიკითხვდით ინგლისელების საყვედურს, რომ ბურები ცუდად და უკაცურად ეპყრობიან, ინგლისელ ტყვეებს, არაფრად აგდებენ სასანიტარო რაზმეებსაო, და სხვა ამისთანას. როგორც ეხლა გამოირკვა, არც ერთი ასეთი ამბავი არ ყოფილა მართალი.

აი, რას იწერება პორუნჩიკი კანგანი, ინგლისელი, რომელიც ბურებს ტყვედ ჩაუვარდა და რომელიც ამ ჟამად პრეტორიაშია: „ყველი ის, რასაც ინგლისურ გაზეთებში ბურების შესახებ წაიკითხავთ, სიმართლეს მოკლებულია. ბურები როგორც საკუთარ ძმებს, ისე ეძაცვიან დაჭრილ და ტყვედ წაყვანილ ინგლისელებს; არაფერს იშურებენ იმათვის. პრეტორიამდე მატარებლით მიგვიყვანეს; ჩვენ პირველ კლასის საწოლ ვაგონებში ვიყავით. გზაში ბურები ყურადღებით გვეძაცეოდნენ, საუცხოო საჭმელს გვაძლევდნენ და ყავასაც-კი გვასმევდნენ. თვით პრეტორიაში კარგად მოწყობილ, მშრალ და ელექტროენით განათებულ ოთახებში დაგვაბინავეს. ასე გასინჯეთ, საბანაო ოთახებიც-კი გვაქვს. ბურებმა ყველაფერი მოგვიტანეს, რაც კი საჭიროა, ტანისამოსიდგან დაწყობილი კბილის საწმენდამდე. მშვენიერ საკვებს გარდა ყოველ დღე გვრიგებენ ხილს, სიგარებს, პაპიროსებს და სხვას. ერთის სიტყვით, ჩვენ აქ, ბურების მზრუნველობის წყალობით, ყველაფერი მოგვეპოვება, თავისუფლების გარდა“.

„ბურები ძალიან ეპყრობიან ტყვეებსა და დაჭრილებს,—სწერს Daily Telegr.“-ის ცნობილი კორესპონდენტი ჩერჩილი.—სადგურებზედ, როდესაც პრეტორიაში წაგვიყვანეს, ხალხი გვეგებებოდა: ზოგს ხილი მოჰქონდა, ზოგს პაპიროსები და ზოგს კიდევ რა; ყველაფერს უსასყიდლოდ გვირიგებდნენ“. როდესაც ნიკოლსონს-ნელიდგან ტყვეები პრეტორიაში მიიყვანეს, გზაში მათ კრიუგერი გამოეგებათ. პრეზიდენტმა ზრდილობიანად შლაპა მოიხადა და სალამი მისცა ტყვეებს.

აბა ახლა უყურეთ ინგლისელები როგორ ეძაცვიან ტყვეებს. გაზეთი „Algemen Handelsdlad“-ი სწერს: „ტყვე ბურები ინგლისელებმა ერთ ძველს სამხედრო გემზედ მოათავსეს. ბურების უმრავლესობას არასოდეს ზღვა არ ენახა, ამიტომ გემის ქანაობისაგან დიდს ტანჯვასა და წვალებაში ჩაცვივდნენ. მაშინ, როდესაც ტყვე ინგლისელები პრეტორიაში ბურთაობენ, ტყვე ბურები შიშველ-ტიტველნი, ავადმყოფნი მცურავ საპყრობილეში არიან დამწყვდეულნი. ამ ტყვეებს ისე ეძაცვიან, როგორც კატორგაში მყოფთ. გემზედ სულ 189 კაცია. ორ-სამ კვირაზედ მეტია არც ერთს საცალი არ გამოუცვლია. ტანჯვისა და შიმშილისაგან ბურები საოცრად დაჰბდნენ. თუ ვისმეს ფული გააჩნდა, ინგლისელებმა მოჰპარეს; მოჰპარეს ამ საცოდავებს აგრეთვე ხელსახოცები, საათები, ბეჭედები, წიგნები და ტანისამოსიც კი. სხვაგან ტყვეებს ბოლოსა და საჯინიბოებში ამწყვდევენ“.

გენერალ კოხისთვის, რომელიც ელანგსლაატესთან მომხდარ ბრძოლაში დაიჭრა, ინგლისელ ჯარის-კაცებს ტანისამოსიც-კი გაუძარცვიათ; ამოუცლიათ ჯიბიდგან ფული, წაურთმევიათ ბეჭედი და სხვა. დაჭრილი გენერალი ტოტელა ეგდო თურმე მიწაზედ. შემდეგ ეს გენერალი ინგლისელებმა ლედი-სმიტში წაიყვანეს. მაგრამ იქაც მთელი დღე უსმელ-უჭმელი გარეგ მიწაზედ ეგდო თურმე. ორის კვირის შემდეგ გენერალი გარდაიცვალა.

ადგილი რომ ნეპას გვაძლევდეს, ასეთს მაგალითებს მრავალს მოვიყვანდით.

ი. ა—ძე

დეპეშა

(რუსეთის დეპეშათა საგაზეთოსაგან)

10 თებერვალი

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. „Times“-ს ატყობინებენ ჩიველიდგან 7 თებერვალს, რომ ბურების ბანაკში, რომელიც ინგლისელებმა აიღეს, წერილი იპოვნეს, რომლითაც ბურები მაშველ ჯარს თხოულობდნენ; ამ წერილის პასუხიც იპოვნეს, რომელშიაც ნათქვამია, რომ 150 კაცი იქნება გამოგზავნილი და მეტის გამოგზავნა შეუძლებელია, რადგან ლედისმიტზე შემორტყმული ჯარის რიცხვი მცირე არისო.

„Morning Post“-ს ატყობინებენ ჩიველიდგან 8 თებერვალს: „ჯერ არ გაგვირკვევია ის ჯარი, რომელიც ლედი-სმიტს გარს არტყია. დიდი ბრძოლა მოგველის, მაგრამ ბურების რაზმი უკან დავსწეიეთ. ჩვენ დავიჭირეთ ძლიერი სიმაგრეები და შემდეგ მოძრაობისათვის ძვირფასი გზები გავიკეთეთ“.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. „Times“-ი სწერს: „რობერტსის მდუმარება ბევრნაირად შეიძლება ახსნას კაცმა, მაგრამ, როგორცა სჩანს, აქედან ის მტკიცდება, რომ ძნელი საქმე, რომელსაც რობერტსი შეება ასეთს გაპირვებულს მდგომარეობაში, ჯერ სავსებით არ დამთავრებულაო“.

„Standard“-ი ამბობს, რომ ის მაშველი ჯარი, რომელიც ეუბერმა გაუგზავნა კრონიეს, მაშინვე თუ წავიდა, როდესაც რობერტსის ბანაკშერების ამბავი მოვიდა, რამდენიმე რაზმი შესძლებს მიეშველოს შეეიწროებულ ამხანაგებს მოდერნზე. მაგრამ ეუბრო

წყვდეულნი. ამ ტყვეებს ისე ეძაცვიან, როგორც კატორგაში მყოფთ. გემზედ სულ 189 კაცია. ორ-სამ კვირაზედ მეტია არც ერთს საცალი არ გამოუცვლია. ტანჯვისა და შიმშილისაგან ბურები საოცრად დაჰბდნენ. თუ ვისმეს ფული გააჩნდა, ინგლისელებმა მოჰპარეს; მოჰპარეს ამ საცოდავებს აგრეთვე ხელსახოცები, საათები, ბეჭედები, წიგნები და ტანისამოსიც კი. სხვაგან ტყვეებს ბოლოსა და საჯინიბოებში ამწყვდევენ“.

გენერალ კოხისთვის, რომელიც ელანგსლაატესთან მომხდარ ბრძოლაში დაიჭრა, ინგლისელ ჯარის-კაცებს ტანისამოსიც-კი გაუძარცვიათ; ამოუცლიათ ჯიბიდგან ფული, წაურთმევიათ ბეჭედი და სხვა. დაჭრილი გენერალი ტოტელა ეგდო თურმე მიწაზედ. შემდეგ ეს გენერალი ინგლისელებმა ლედი-სმიტში წაიყვანეს. მაგრამ იქაც მთელი დღე უსმელ-უჭმელი გარეგ მიწაზედ ეგდო თურმე. ორის კვირის შემდეგ გენერალი გარდაიცვალა.

სარწმუნოა, რომ კრონიეს ჯარი გა-ნადგურებულ იქმნება, ანუ გიფან-ტულ, სანამ მშველელნი მივიდოდ-ნენ ნატალიდგანაო. იმავე გაზეთს ატყობინებენ კაპშტადიდგან 9 თე-ბერვალს:

„გაზეთ Cape Argus“-ს დღეგშით აუწყებენ პაარდებერგიდგან, რომ მტე-რი გარს არტყია კრონიეს და მის ჯარს თოფ-ზარბაზნებს ესვრიან. ბუ-რები თავ-განწირულად იბრძვიანო“.

„Marnin Post“-ის მეორე გამო-ცემაში შემდეგი დეპეშა არის დაბე-ჭდილი, ლედისმიტიდგან გამოგზავ-ნილი 7 თებერვალს: „წარსულ კვი-რაში ბურებმა 400 პოვოსკა გაგზავ-ნეს დრაკონის მთებისაკენ, დღეს კი 130 პოვოსკა წავიდა ჩრდილოეთი-საკენ მოდერსტრუიტის გასწვრივ, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ბურების რიცხვი ცოტაოდენად შემცირდა. სროლა არ შეწყვეტილა“.

„Times“-ს სწერენ ტელეგრანიდგან, რომ ინგლისელის ელჩი 8 თებერვალს წა-რუდგა ზახს და ფორმალურად წა-რუდგინა მას ლონდონში მიწვევის ბარათი.

ჟოდერ-რიფერი. (9 თებერვალი, საღამო). კელი-კენის დივიზია კვი-რას, გათენების დროს, თავს დაესხა კრონიეს ბანაკს კოდუსვინდრიტთან მდინარე მოდერზე. ბრძოლამ მთელი დღე გასტანა. ინგლისელები წინ მიდიოდნენ, თუმცა დიდი ზარალი მოსდიოდათ სწორ ადგილებზე. ინ-გლისელების 50 ზარბაზანი ყუმბა-რებს ესროდა ბურების ბანაკს კვი-რას და ორშაბათს. ორშაბათს კრო-ნიემ ომის დროებით შეჩერება ითხოვა; ის გამოტყდა, რომ ორშაბათს 800 კაცზე მეტი დავკარგეო.

კაპადერბერი. 9 თებერვალს, სა-ღამოს 6 საათზედ, ინგლისელებმა დაიპირეს სერი, რომელიც ბურების ხელში იყო, და ტყვედ წამოიყვანეს 50 ბური. სხვა მხრივ კრონიეს მდგო-მარეობა არ შეცვლილა.

11 თებერვალი

ლონდონი. რობერტსი დეპეშით აწყობა პაარდებერგიდგან გუშინდე-ლი რიცხვით: „დაბრწყინდა-რა 20 თებერვალს, მტრის სიმაგრეების კარგად გამორკვევით, რომ მათი დაჭერა შეუძლებელია, თუ დიღლ ზარალს არ გავსწვევ, მე გარდავ-სწყვიტე ზარბაზნები დაუშინო მტერს და ყურადღება მივაქციო მათ ბაშველ ჯარებს, რომელნიც გაფანტულნი იყვნენ აქეთ-იქით და დიდი ზიანი მოუვიდათ.

როგორც სამხედრო სამინისტრო აუწყებს, 3 თებერვალს რენსბურგ-თან ინგლისელებს შემდეგი ზარალი მოუვიდათ: 14 კაცი დაეხოცათ, 1 ოფიცერი და 3 სალდათი დაეჭრათ და 3 ოფიცერი 158 სალდათი ტყვედ წაიყვანეს.

საღამოს გაზეთებს აუწყებენ პაარ-დერბერგიდგან 9 თებერვალს, რომ ბურების უფროსს—ბოტს უნდოდა ზახმარება აღმოეჩინა კრონიესათვის მაგრამ, ცხარე ბრძოლის შემდეგ, ბოტის ჯარი გაფანტულ იქმნა და ძლიერ დამარცხდაო.

ბერლინი. „Deutserchn Zeitung“-ს ატყობინებენ იაკობსდა-ლიდგან, ინგლისელების მხრიდგან: მოკავშირეებმა უკუ აქციეს ყველა ჩვენი იერიშით მისვლა. ჩვენი არტი-ლერია საკმარისი არ გამოდგა. ორ-ჯელ ვცდილობდით მტრისათვის გარს შემოგვევლო პაარდებერგთან, მაგრამ ვერ მოვახერხეთ; მოკდონა-ლდის მიერ იერიშით მისვლა უკუ ქცეულ იქმნა. ამბობენ, რომ ას ოფიცერზე დს 1,500 სალდათზე მე-ტი მოკლული და დაჭრილი არიან-ნო; აქამდისინ 52 ოფიცერზე და 600 სალდათზე მეტი მოიყვანეს ლა-ზარეთში. დღეარეი გზის შეკვრას გვიპირებს. ორანჟეს რესპუბლიკის მეორე რაზმი სამხრეთიდგან მოდის იაკობსდალში მიმავალ გზით.

იმავე გაზეთს აუწყებენ კაპშტა-დიდგან, რომ რკინის გზის მოძრაობა კიმბერლეისაკენ შეჩერებული არისო. ამბობენ, რომ ორანჟელი ბურები ისევ იქერენ ადგილებს კიმ-ბერლეის გარშემოვო. ტელეგრაფის მუშაობა ისევ შეჩერებულია.

დურბანიდგან ეროსხვივ იუწყებიან, რომ ბურების მოშეტებული ნაწილი დასავლეთისაკენ წავიდა, ორანჟეს რესპუბლიკის საზღვრებზეო. ვიფიმც ლედისმიტისათვის ალაა შემოეხსნათ ეს ნამდვილად მიჩნნიათ.

წერილი რედაქციის მიმართ

—

უგულითადესს მადლობას ვუცხადებ ყვე-ლა იმ პირთ და დაწესებულებათ, რომელ-თაც პირადად ან წერილობით და ტელეგ-რამებით თანაგრძნობა გამომიცხადეს ჩემს ულრეს მწუხარებაში განსვენებულის ჩემი მეუღლის გიორგი წერეთლის გარდაცვალე-ბაზე.

ანასტასია წერეთელისა

—

1899 წ. 25 დეკემბერს კაკავის ქარ-თულ სკოლაში ამავე სკოლის სასარგებ-ლოდ გაიმართა ქართული საღამო, რომელის შემოსავალი იყო: 1, ბილეთების გაყიდვი-დგან—624 მან. 2, შემოწირულება: შემო-სწირეს თერგის ოლქის უფროსმა 5 მან., უცნობმა ჩასტოვი ლენის ჯიქაში 20 მან., ბ-მა კირეევმა შემოსწირა 15 მან., თითო თუმანი—ბ-ნმა ოგანოვმა, ქ-ნმა იბრაკიმ-ბეკისამ, ბ-ნმა მ. ჰ. ჯაფარიძემ და პ. ი. პაპოვმა, ბ-ნი ბუბუტიანი მან.—მ. ვ. ინასარიძემ, გენ. ტაუბერგოვმა, ა. პ. სარაჯევმა, კირაკოზოვმა, ბრალდებელმა ბიბინაძემ, ს. ი. პაპოვმა, გ. ვ. მოხდოკელოვმა; ბაშ. დალგატმა, კოტახიძემ, თ. ერის-თავმა, შანავემა, ბოლდარენკომ, თ. მი-ქელაძემ, ეტიმმა გასტანიანცმა და ბარონ-ზენგენბერგმა; სამ-სამი მან.—თ. ხიმშიევმა, ბ-ნმა სიმონოვმა, კალბეკმა, სტრატნოვმა, მ. ი. პაპოვმა, ბ. კოდრატოვიჩმა და ქალანთა-როვმა, ორ-ორი მან.—ბ-ნმა კრიეცოვმა, ა. ბ. დალგატმა, ბ-ნმა ვირუბოვმა და პროხოროვ-მა; 9 მან. აბრამ ივ. თამაზოვმა;—სულ 193 მან. 3, ბუფეტიდგან შემოვიდა 422 მან. 40 კაპ. სულ 1239 მან. 40 კაპ. გასავალი იყო: საღამოს გაწყობა 137 მ. 26 კ., ბუფეტის გამართვა—147 მ. 24 კ., მოულოდნელი ხარჯები სა-ღამოს შემდეგ 54 მ. 30 კ. სულ 338 მ. 80 კ. წმინდა შემოსავალი დარჩა 900 მ. 60 კაპ.

გარდა ფულით შემოწირულებისა—საღა-მოს გასამართავად შემოსწირეს მაგარი სასმ-ელები დ. ზ. სარაჯიშვილის ქარხანამ, კა-ტარი ღვინო თითო ვედრო—კირაკოზოვმა, ოროკოდემ, მარკოზოვმა, პაპუნოვმა, თ. ანდრონიკაშვილმა, ბ-ნმა ჩითავემა, კიკნა-ძემ, მესხიევემ, ფოცელეკრმა და ნადიბაიძემ; ნახევარი ვედრო: ბოდ. კირაკოზოვმა, ითა-ბეგოვმა, არუთინოვმა, იარალოვმა, გუკა-სოვმა, ვართახაროვმა, თათუზოვმა, სახიევ-მა, ბეჟანოვმა, ტერ-გრიგოროვმა, ოსიპოვ-მა და ევანგულოვმა, ბ-ნმა პ. ჯაფარიძემ ერთი ორ ვედრიანი ბოკკა ყიზლარის ღვინო. ბ-ნმა ზაკარია კერესელიძეს—100 შაკერალამ, ბ-ნმა გრ. ბურდულმა 100 შა-ქარლამა; შაშხი, კალბასი ისიდ. და გაბრ-ელერდაშვილმა და გ. მოძმანაშვილმა; გოჭი, სამწვადე ხორცი ელერდაშვილმა, ფა-რაღოვმა და გ. ბარათოვმა; ღორი, სარდინ-კა, ყველი, სელდები—ალ. ოკროპირიძემ, ივ. ფიცხელაურმა; ვაშლი და ხილეულობა, გეგინაურმა და ოთარიანმა; ჩაი და შაქარი —ქ-ნ პაპოვისამ; პური გოგიბერიძემ და სა. სხირტლაძემ.

ნივთების დახმარების გარდა საღამოს გა-მართვაში მხურვალე მონაწილეობა მიიღო კავკავის მთელმა ქართველობამ, რითაც აი-ხსნება, რომ საღამომ კარგად და ნაყოფიერ-ად ჩაიარა. ხოლო განსაკუთრებული შრო-მა გასწიეს ქნენი ე. ხიმშიევისამ, ქ-ნ ელ. გვარამაძისამ, სიდონია ფეტელაძის ქალმა, პაპოვისამ და გუბენელოვის ქალმა.

აგრეთვე აუარებელი შრომა გასწიეს ოსებ გრ. შვილევმა, რომელმაც გემოვნებით მოაწყო სკოლის ოთახები და სასტუმრო ოთახი, ბ-ნ ივანე მესხიევმა, რომელმაც აღმოსავლეთის გემოვნებაზე მოართო სახიე კარავი და დაამშვენა სკოლის დერეფნის კე-ლლები ძვირფასი ძველებური ირაღებით, საკრავებით, ჭიჭკლებით და სასასმოვნით, რითაც სკოლის დერეფანი ქართველების ძველ ნაშთთა მეზეეემად გახდა. ბ-ნ თ. გუბენელოვმა, მ. ვ. ინასარიძემ, ნ. ივ. ფხაკაძემ, კ. ს. გვარამაძემ და მ. კ. მამა-ცოფმა სალამოს გამართვის წეს-რიგს და მოა-წყობას ძლიერ შეეწყვეს ხელი. ბ-ნმა მ. ვ. ინასარიძემ, კ. ს. გვარამაძემ, შაქრო კიკ-ნაძემ, გ. ფ. ბარათაშვილმა და ბუ-რაევმა იკისრეს ბუფეტის მოწყობა და ბუ-ფეტისათვის შემოწირულების შეგროვება.

პატიცემუმმა მოხუცმა აბრამ ი. თამა-ზოვმა თავისი ხელით გაკეთა დერეფნის ბოლოში ქართული დუქანი, ჩადგა თითონ შიგ და შაქრო კიკნაძის დახმარებით ამ საღამოზედ ივაჭრა 155 მან. საღამოზედ დისახლისობა გასწიეს ქნენი ხიმშიევისამ და ქ-ნმა გვარამაძისამ.

ყველა აქ მოხსენებულთ, აგრეთვე ყველას, ვინც ნიგთიერი და ზნეობრივი დახმარება აღმოუჩინა სკოლას ამ საღამოს გამართვა-ში და რომელთა ჩამოთვლას ადგილი ნეტას არ გვაძლევს, ჩემისა და ნემდამო რწმუნე-ბულის სასწავლებლის მხრით ეუბლითად-ეს მადლობას ვწერავ და ვიმედოვნებ, რომ მომავალშიაც არ მოაკლებენ აქეთ სკოლას თავისს ყურადღებასა დ დახმარებას.

კავკავის ქართული სკოლის გამგე

პართენ გოთუა

სასამართლოს ცნობები

ტფილისის სამოსამართლო პალატაში შემ-დეგი საქმეებია განსახილველად დანიშნული:

სამოსამართლო პალატის სასხდომის სა-მართლის პირველ დეპარტამენტში

12 თებერვალი

გიორგი ზაქარიასი, რომელსაც ქურდო-ბა ედება ბრალად.

სონა ეუბ-ყიზისა, რომელსაც თავისის ქმრის მოკვლა ჰბრალდება.

გიგო ფილიშვილისა, რომელსაც კაცის კვლა ჰბრალდება.

ერასტო და ბასა ქორდავაებისა, რომელ-თაც კაცის კვლა ჰბრალდებათ.

სერაფიონ თალაკვაძისა, რომელსაც სახ-ჯელთა დებულების მე-270 მუხ. აღნიშნუ-ული დანაშაულის ბრალი ედება.

15 თებერვალი.

მღვდლის გიორგი ამბრიაშვილისა, ივანე კოკაშვილისა და იაკობ ქიტიაშვილისა, რო-მელთაც სასჯ. დებულების მე-115, 1668 და 121 მუხ. აღნიშნული დანაშაულის ბრა-ლი ედებათ.

სვეტიტი, გიორგი და სხ. გოგოლაშვილე-ბისა, რომელთაც გაძარცვის ბრალი ედე-ბათ.

მესამე სამოქალაქო დეპარტამენტში

12 თებერვალი

იმ დავის საქმენი, რომელიც აღიძრა სე-ნაკის მაზრის აგარაკ „სახარბედოო“-ს გა-მიჯვნის დროს.

26 თებერვალი

დავანი, აღძრულნი შორაპნის მაზრის აგარაკ დიდ-ველი—თერჯოლოს და ახალ-ციხის მაზრის ლეპისის საზოგადოების აგა-რაკის გამიჯვნის დროს.

განცხადებანი

(50 – 267—7)

ტფილისის ქალაქის გამგეობა

ამითი აცხადებს, რომ ამ 1900 წლის 17 თებერვალს, დილის 12 საათზედ, ქალაქის გამგეობაში დანიშნულია სავაჭრო გაჭ-რობა ბოლიციის მე-9 ნაწილში ავჭალისა და ანდრეევის ქუჩე-ბის შესართავთან გაძარცულ ეანთარისა და ეანთრის სამხრეთ-ით მდებარე ქალაქის მიწის, რომელსედაც სახლეკ ფრდუ-ლიკ გაკეთებული, იჯარით გა-საცემად.

მსურველთ ეოველისაგე ამ საქმის შესახები პირობები შეუ-ძლიანთ ქალაქის გამგეობის მე-4 განეოფილებაში განხილ-ონ ეოველ დღე, კეირა-უქმე დღეებს გარდა, დილის 9 სა-ათიდგან ნაშუადღევის 2 საათამ-დე. (3—ნ.—1)

ბორჩალოს მაზრის თავად-აზნაურთა წინამძღოლი აუწყებს ამა მაზრის თავად-აზნაურთ, რომ ამა 1900 წლის 15 თებერვალს, დილის 10 საათზედ, ტფილისის გუ-ბერნიის დეპუტატთა საკრებულოს სადგომში, სასახლის ქუჩაზედ, დანი-შნულია კრება ბორჩალოს მაზრის თავად-აზნაურობისა. ამ სთხოვს იმ თავად-აზნაურთ, რომელთაც უფლე-ბა აქვთ ამ კრებაზედ დასწრებისა, კრების დაწყებამდე დეპუტატთა სა-კრებულოს კანცელარიაში წარმოად-გინონ ამ უფლებათა სამუნი, რა-თა სიაში იქმნან ჩაწერილნი და ნე-ბა მიეცეთ საქმეთა გარდაწყვეტაა-ნა და არჩევნებში მონაწილეობ ს მი-ღებისა.

ბორჩალოს მაზრის თავად-აზნაურობის წინამძღოლი თავ. გ. აფაზი

(3—ნ.—3)

ტფილისის ქალ ქის გამგეობა

აცხადებს, რომ 15 ამა თებე-რვალს, დილის 12 საათზედ, დანიშ-ნულია საჯაროთ ეაჭრობა ქალაქის საქონლის გასაბალნდეულ-შეხაკე-თებლად 3385 მან. ღირებულ სა-მუშაოს იჯარით გასაცემად. ვაჭრობის მსურველთ ყოველი ამ საქ-ქმის შესახები პირობები შეუძლიანთ განიხილონ ქალაქის გამგეობის საა-ღმაშენელო განყოფილებაში ყოველ დღე დილის 9 საათიდგან ნაშუა-დღევის 2 საათამდე, კეირა-უქმის გა-რდა. (4—ნ.—3)

ქ. ბათუმში დაარსებული

ძმ. ჩილინგიროიანის

კანტორა

უცხადებს კავკასიის საზოგადოებას, რომ ჭაიდის

აბრეშუმის თესლს

ბიდდადის ტეორსა და საფრანგეთის ყვითელს პირველ ხარისხის პარკისას, თესლები ბანდეროლიანა, დაბეჭდილი და შემოწმებული საბრეშუმო სად-გურის მიერ. (7—32—5)

პეტერბ. სამკურნალო გამგეობ-ის ნება რთვიდა. დიდი კოლო-ფი ღირს 5 მან., პატარა კოლ. —3 მან. და 1 მ. 50 კაპ.

ახალი საშუალება

თმის გასაზრდელად და გასამა-გრებლად, რომელიც აგრეთვე ქერტლსაც აჭრობს. შემდეგ, გამოვიდა კიდევ ახალი სა-შუალება

„კვერცხის რძე“

სახის გასანაზებლად და გასათე-თრებლად. „კვერცხის რძე“ არჩენს მზისაგან ლაშწვარს კეს, სპობს მუწუკებს, არბილებს კანს. ფასი ყველასათვის ხელ.ბისაწვდენია: დიდი ბოქ —2 მან; პატარა—1 მან. 50 კაპ. იყიდება ყველა სავაჭროებ-ში და საოფიცერ მაღაზიაში. მთავარი საწყობი არის პეტერ-ბურგში, პუშკინის ქუჩაზედ №15, სადგ. 12. საწყობს განყო-ფილებანი აქვს ტფილისში—ერევნის მოედ. საოფიცერ საქ-ონლის სავაჭრო ამხანაგობაში და ბაქოში, იყიდება აგრეთვე ბადნედ პოპოვისა და არისტა-კოვის საოფიცერ მაღაზიაში.

ქალაქ გარეთ მცხოვრებთ დაუყოვნებლივ ფოსტით გაიგ-ზავნებათ. (100—150—76)

Дозволено цензурою, Тифлисъ 11 Февраля 1900 г. ტიპაში ბ. მარხიასი და ამხანაგობის რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე